

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katoliškovega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprite reklamacije so poštnine proste.

Shod v Št. Petru pod Sv. Gorami.

Kolo časa se je zavrtelo za eno leto in pokazalo se je veliko sprememb. Tudi v Št. Petru! Ko je lani hotela tamkaj zborovati Slov. kmečka zveza, da se predstavi njen državnozborni kandidat, je združena liberalna in nemčurska stranka, zbrana iz celega okraja, z vikom in krikom zabranila zborovanje. Vršili so se burni prizori in zdelo se je, da si bo Kmečka zveza le počasi pridobila trdnih tal.

Toda trdno prepričanje in zvesta ljubezen sent-peterskih pristavev do Kmečke zveze sta rodila ne navadno lepe sadove. Naše število je rastlo, mož za možem so polagoma zapuščali nasprotni tabor, Slov. kmečka zveza stoji danes v Št. Petru trdno, kakor bi bilo povsod želeto. To je pokazalo tudi Zvezino zborovanje zadnje nedelje (30. avg.), katero se je vršilo povsem mirno in ob veliki udeležbi ljudstva. Govorila sta na zborovanju deželni poslanec dr. Jankovič in državni poslanec dr. Korošec.

Dr. Jankovič:

Govornik razvija program S. K. Z., ki ne izključuje nobenega stanu, ki pa se pri vseh svojih delih, korakih in vprašanjih ozira v prvi vrsti na kmečko ljudstvo.

Glede volilne preosnove za deželno zborovanje: O tej volilni reformi sem že zadnjič v Imenem napravil nekaj nedolžnih opazk, ki se niso nikjer dotikavale važnih in za tedaj še tajnih ali celo prepornih točk in kljub temu dejstvo se je „N. L.“ zakadil v mene in mi očital kot da bi pozabil, da sem se na zaupnem shodu s podpisom za tajnost zavezal. G. dopisniku N. L., ki je gotovo tudi danes navzoč, da nateguje svoja useša in svojemu listu potem vpošlje popolnoma lažljivo poročilo z zavijanjem in natočevanjem kot zadnjič iz Imenega pa povem danes javno, da mene g. dr. Kukovec ne bo učil, kaj smem in kaj ne. Hvala Bogu, toliko razsodnosti in vesti imam, da vem kje je tukaj meja med dovoljenim in nedovoljenim.

Naj volilna reforma izpade tako ali tako, prepričan sem, da bo Slov. kmečka zveza, ki je svojo organizacijo po celem Štajerskem izpopolnila in vglobila šla z velikimi nadami v boj, če se ne bo dosegel časti in moči Slov. Kmečke zveze primeren kompromis.

Za svoje osebo — ne v imenu stranke — ta se

še ni izjavila in tudi ne vem, kako se bo — povdarjam, da bi bil odločno za kompromis. Spominjamo se samo zadnjega volilnega boja — kako strašen je bil, koliko sovraštva, nasprotstva je rodil, koliko natočevanja, obrekovanja in napadov je povzročil, koliko narodnega kapitala je pogotnil, rane pa take usekal, da deloma še danes nezaceljene zevajo.

Ravno v deželnem zboru, kjer se moramo boriti proti velikanski premoči naših nasprotnikov, katerih delo stremi z vsemi silami za tem, da bi nas Slovence uničili kot narod, nam vzeli zemljo, in naše druge narodne svetinje, bi morali sedeti najbolj, najmožnejši in najneustrašnejši možje iz obeh taborov. Taka lista bi se potem kompromisa dala postaviti in bi tudi gotovo podrila, in v srce slov. rodoljuba bi zopet zasijal žarek upanja, da sedanje gorje ne bo postalo še hušje in še bolj neznosno in da se bo bo združenemu, poštenemu delu posrečilo upropasti nakane naših največjih sovražnikov — Nemcev.

Dr. Korošec.

Govornik poroča o delovanju v državnem zboru. Zahvaljuje se vsem, ki so bili lani ob času burnih volitev neomahljivo stali ob Kmečki zvezi, za njih pogum in moško odločnost. Pa tudi one, ki so dosej stali izven našega tabora, vabi prisrčno, da stopijo ob našo stran. Kar je bilo, je pozabljeno, sedaj se je treba vsemu kmečkemu ljudstvu združiti v eno vrsto, da bo lahko odbijalo silovite napade. Slovenska kmečka zveza vsem ponuja roke v spravo in za pošteno delo za slovensko ljudstvo.

Besede obeh govornikov so napravile globok utis tudi na nasprotnike, ki so sedaj sami spoznali, da se v naših vrstah ne sčuje in hujska, ampak navdušuje k skupnemu delovanju. Ko so še g. Rozman, Počivavšek itd. izrazili nekatere želje volilcev, je predsednik dr. Jankovič zaključil zborovanje.

Shod mladeničev v Nazarjah.

Nad vse sijajen je bil shod S. M. Z. v Nazarjah v gornji Savinjski dolini. Udeležnikov je bilo blizu tisoč. Ne bomo govorili o prosvetnem in gospodarskem pomenu tega shoda, ta se bo pokazal počasi sam, temveč opisali bomo na kratko, kako se je shod vršil.

V slavnostnem sprevodu z zastavami med pokanjem topičev so napolnili mladeniči ob 11. uri

samostansko cerkev, kjer je imel prof. dr. Hohnjec prelep cerkveni nagovor. Naslikal je podobo pravega, vernega, čednostnega, slovenskega mladeniča. Nato se je vršila sv. maša in ob 12 večer-nice. Ob dveh se je do tesnega napolnila samostanska telovadnica s samimi čvrstimi zdravimi mladeniči, polnimi ukaželjnosti. P. Anzelmi otvori zborovanje, pozdravi navzoče, zastopnike društev od daleč in blizu in predlaga predsednikom zborovanja prof. dr. Hohnjeca, podpredsednikom župana Očjaka in mladeniča Karola Čulka, ki so sprajeti z navdušenjem.

Dr. Hohnjec pozdravi mladeniče v imenu S. K. S. Z. in izrazi veselje posebno nad tem, da so se shoda v tako obilnem številu udeležili mladeniči iz prelepe Savinjske doline. To kaže, da se je tudi zapeljana Savinjska dolina začela zavedati ter trezno in samostojno misliti, ter da poštene Savinjski ne verjamejo samo zabavljanju čez vero, cerkev, črno sukno itd., onih ljudi, ki uče, kako je mogel nastati človek iz kosmate in repate opice. (Saj so res nje posili-potomci kosmati.) Katoliška organizacija hoče dvigniti in prosvetiti ljudstvo, v njej je ljubezen.

Nasprotniki nam vsiljujejo boj, posebno verski, ki je danes na dnevnem redu. Oni napadajo, a naša dolžnost je, braniti. Cesa še niso obrali, kar diši po veri, cerkvi in duhovništvu. V najnovejšem času so si izmislili, da bi bilo dobro, če bi sami dobivali beržo namesto duhovnikov. Kakšen namen ima Narodna stranka? Ne osrečevati slovenski narod, temveč napadati duhovnike. To kaže dejanski. Mi pa ostanemo trdni in vera nam ostane vedno drag zaklad.

Drugič ne pozabimo narodnega ideala. Le na podlagi materinščine je možen poduk in razvoj. Samo z besedami in pri časih ne bomo našli naroda. Pokažimo narodnost v dejanski ljubezni do svoje domovine s tem, da širimo izobrazbo in damo domovini zdravih, krepkih, izobraženih ljudi. Vstajni moramo biti, ker naši nasprotniki imajo sredstva, denar, inteligenco (vlado!), a mi, ne. Pomagajmo si torej po moči sami.

Ne pozabimo tretjič našega gospodarstva. Ker stan našega ljudstva je ubožen. Sredstev nimamo gospodarskih, torej sezimo po samopomoči, združevanju, združništvu, da dosežemo gospodarsko osamosvojitve. Zato pa je treba zopet poduka. Gospo-

Podlistek.

Mamice zadnja pot.

Posl. J. Z.

(Dalje.)

Mamica je štela že 60 let, a še bolj stara se je zdela, tako blede je bilo obličje; kakor snebro so se svetili lasje.

Mirko, je končal študije na visoki šoli. Kmalu se je preril višje, talentov je imel dovolj. Že po 10 letih je nastopil službo zdravnika v neki veliki bolnišnici. Postal je ob enem profesor na vseučilišču.

Živel je sam in ostal osamljen. Skoraj se je zdelo, da je za to, kar je storil materi, sam kaznovan z osamljenostjo. Živel je le za svoj poklic, svoje knjige in nevero svojega srca. Bil je neveren in ni našel miru za svoje srce.

„Nazaj se povrnj k materi“, je klical pogosto opominjajoč glas v njem. A on se je protivil dobremu angelju.

„Saj ne morem več postati drugačen, kakor sem“, je klical takoj drugi glas zopet.

Ali ni bil nevhvaležen človek, da je svojo mater popolnoma zapustil? Pogosto je stopilo to očitjanje pred njegovo dušo, a on ga je vedno zavrnil. Kaj mu je zdaj početi z ubogo mamico, njemu, znanemu zdravniku bolnišnice in profesorju univerze? Ali se ne bi moral sramovati uboge mamice?

Ali bi se ne bil moral spraviti s svojo materjo? Ali bi ne bila njegova dolžnost, mir ohr-

nit? mir spet iskati? Mir je darilo božje in samo njim se podeli, ki so zanj pripravljeni. Kako bi naj imel mir z materjo, ko je pa izgubil mir z Bogom? Kesal-se je že, da je bil tako trd z materjo — a moči ni imel, da bi to krivdo poravnal.

III.

Ivana je zvedela o Mirkovi službi v bolnišnici velikega mesta. Dasi je znan kot izvrsten zdravnik, katerega tisoči obiskujejo, vendar je vedno tih in molčeč. Ljudje pravijo, da je bolan.

On je bolan. Ko je mamica to slišala, je na novo oživila. Da, bolan je bil; njegovo lice je bilo pogosto blede, bolan je bil na srečo. Mamica sklene obiskati sina. Povprašala je, koliko stane pot sem in tja. Prešetela je denar, vse svoje premoženje, zadostovalo je, nekaj noveev je še ostalo. Potem se je podala mamica na pot in peljala se je k svojemu otroku, ki ga je še vedno tako močno ljubila.

Vožnja je bila dolga. Celo pot je Ivana molila. Saj je molila za sina.

Končno je dospela v glavno mesto. Ivana je zapustila kolodvor ter stopila na prosto. Okoli so stali vozovi, a ona je morala iti peš, ker vozovi so bili dragi. Povprašala je, kako daleč je do bolnišnice. „Eno uro“, je bil odgovor. Ni našla poti. Pri tej množini cest zgrešila je cilj. Že eno uro je hodila in bila je jako zmučena.

„Se pol ure morate iti“, je zvedela po dolgi hoji.

Vedno bolj je čutila utrujenost. Iskala je počitka. Le četrto uro miru, potem hoče zopet z novimi močmi nadaljevati pot in iskati otroka.

Kje naj najde počitka? Se par korakov je storila naprej. Kar zapazi velik cerkev. V njo stopi in se vsede v stol. V vseh udih občuti mraz, vsa trepet. Bilo je po zim, teden pred božičem. Kako dobro ji je del počitek. Vzela je rožni venec in si ga ovila okoli prstov. Roke sta bili krčevito med seboj sklenjeni, zimski mraz in goreča molitev sta ju še huje sklenila, kakor bi se ne dale več ločiti.

Mamica je zrla z utrujenim, molečim pogledom k altarju, katerega je obseval medel žarek.

„Ali ga bom našla? Kam naj grem? Gospod, pomagaj mi, saj iščem svoje dete za te!“

Ivana se je ozrla še iskreneje k altarju, na katerem je bila podoba izgubljenega sina.

Solza se potopi po blestem licu in mislila je na tistega, ki tudi njenega sina lahko zopet najde...

„O, da bi ga našel! Kako srečna bi bila! Nato je zadremala in sanjala o izgubljenem sinu, da je prišel k njej, se k njej priklonil, in jo poljubil na velo čelo. Slišala ga je klicati: „Mati, mati...“

Iz teh sanj se ni prebudila več.

V veliki dvorani bolnišnice se snidejo vsak teden dvakrat dijaki medicinskega oddelka. Tukaj je soba za seciranje ali rezanje mrličev. Semkaj prinašajo trupla onih, ki brez sorodnikov umrjejo in se kot revni pokopajo. Se prej ko jih položijo v grob, morajo služiti znanosti. Zanesajo truplo v sobo, kakor bi nikdar ne bil človek, razrežejo telo in „študirajo človeka.“

(Dalje prihodnjik.)

darski poduk je velevažna točka, katere se moramo držati.

Jurist Rakun, član „Zarje“, pozdravi mladeniče v imenu katoliško-narodnega dijaštva, ki je ponosno na gibanje svojih tovarišev v domovini in jim bo pomagalo vedno v umstvenem boju z nasprotniki, ki prihajajo v ovčjih oblačilih in pa po ovinkih.

Tovariš podpredsednik S. M. Z. Žličar pozdravlja v imenu predsednika Žebota in S. M. Z. Prelepo izjava, da je mladeniška organizacija podobna lipi, pod katero so se nekdanje zbirali mladeniči in močje v boj proti Turkom, danes pa pod zastavo S. M. Z. v boj proti verskim in narodnim nasprotnikom. Tri čednosti priporoča mladeničem: vero, narodnost in značajnost. Ko vidimo, kje je pot resnice, moramo slediti. Značajnega mladeniča spoštujte tudi nasprotnik. Kakor nekdanji križarji, si pripnimo znake S. M. Z. na prsi in stojmo trdno na braniku.

Burno pozdravljen nastopi urednik Mladosti, g. Terseglav iz Ljubljane, ki prinaša pozdrave od tamošnje zveze telovadnih odsekov. V svetem pismu stare zaveze beremo postavbo o jubilejnih letu. Ko je isto napočilo, pustil je kmet delo na polju, ratar je izpregel volička, upnik ni terjal dolžnika, gospodar je osvobodil svoje sužnje, počivala je zemlja, človek in žival. To ima pomen, naj bi se spočila mati zemlja, rediteljica tolikih milijonov, od napora in pozneje rodila boljše in lepše sadove. Ta mir zemlje pa je predpoda miru in pokoja v naših sreih, da bi človeški duh in srce dobilo v jubilejnih letu nove moči in sile za daljše življenje. Človek naj zbere svojega duha, si odpočije od muk ročnega dela in povzdigne duha v višave idej, idealov, vzorov. Zavedal naj bi se, da je več kot žival. Slovenski mladeniči obhajate letos tisto jubilejno leto, ko prirejate toliko prekrasnih shodov. Majhen del naroda ga praznuje v znamenju Trubarjevem, ogromni del ljudstva pa, pred vsem njega mladina pa v znamenju Tega, ki je bil, in bo. In tako je zavalovilo v letu 1908 od Adrije do Mure mladeniško in dekliško gibanje, kakor leta 1600 protireformacija proti luteranstvu. Razlika je le ta, da takrat ljudstvo ni vedelo, kaj hoče, danes pa naša mladina razume svoje gibanje in se vodi sama. Očitajo nam sicer nasprotniki, da se damo kakor ovce striči od črnih sukenj, toda mi smo obvarovali in obvarujemo svojo samostojnost. Naše jubilejno leto pomenja pripravo resnice, objemajočega, po dobrem hrepenečega, za lepoto vnetega duha za boj z nasprotniki. Naši shodi so bojni shodi, ker bližja nam se kulturni boj, to je boj krščanske prosvete proti nekrščanski, kakor ga imajo na Francoskem.

Kulturni boj povzroča v prvi vrsti liberalni velekapitalizem, ki odvrta ljudstvo od njega socialnih nalog. Verski nasprotniki, ki vpijejo danes v svet, da je vera zasebna stvar, bodo ravno to versko čustvo pozneje izrabili, da bodo človeške nagone do dna razburkali v svoj egoistični namen. Prihodnost je v organizaciji; tu krščanski socializem, tam socialni demokratizem. Liberalizem pa se bo sam razdrobil, ker je protidružen. Pri njemu je vsak človek sebi vse. Organizacija je prva pomoč za boj. Prvo mesto zavzema tukaj bi rekel telovadna organizacija, katere namen je ohraniti lepoto človeštva na telesu in duši. Nazadnjaštva človeškega je kriva nepravilnost, alkohol in siromaščina; in ravno telovadna organizacija ima namen, jeziti ta grozeče veletoke in doseči telesno in pa npravno izobrazbo.

Treba nam pa je tudi umske izobrazbe za boj z nasprotniki, v katerih prvi vrsti stojijo naši liberalni učitelji. Nikakor ne hujskamo, temveč želimo samo, da bi postal stik med učiteljstvom in kmečko mladino, med učiteljico in kmečko mladenko tesnejši. Naj se prikloni učitelj in učiteljica navadim vernega kmečkega ljudstva in ne bo potem svetožalja, obupnosti, nezdrave sentimentalnosti med inteligenco na kmetih. To bi ne reklo se pokmetiti v slabem pomenu besede, temveč takšen učitelj ali učiteljica bosta stala nad ljudstvom, ker ju bo isto samo povzdignilo nad sebe.

Naš kmet ljubi izobraženca, če ga ta ljubi in se zanj zanima. (Viharno odobravanje.) Kmet ne zavidajo gospodu ali gospodični boljšega životnega položaja. Toda če se pa izživa, pokaže svojo silo. Če hočete, da bodi mladeniška in dekliška organizacija bojna vrsta proti svobodomiselnemu učiteljstvu, je to čisto naradni boj zdravega organizma proti škodljivcem, ki ga skušajo prepočiti s tujimi sestavinami. Ne upajmo, da postane kmalu liberalno učiteljstvo vso drugačno — mogoče je le boj. In Bog dal, da bi postal na obeh straneh načelen, — od naše strani mora biti vedno načelen in ne oseben. Kdor z nami ne čuti, ta ni za našo družbo, torej najboljša sredstvo proti liberalnem učiteljstvu — družabni bojkot.

Tudi dekleta se naj organizirajo! Ne zmenite se za omahljivce! Dekliško organizacijo moramo v kratkem izpeljati. (Viharno odobravanje.)

Mladeniči in dekleta bodo prišli vedno skupaj, nič ne bo omejilo tega natornega nagnjenja. Cilj naš mora le to biti, da pridejo skupaj organizirani mladeniči organizirana dekleta, izobraženi mladeniči izobražena dekleta, mladeniči, ki bodo dekleta, žene, matere spoštovali in ne imeli le za de-

lavno živino, za predmet uživanja, ampak za sovrstnice, vzgojiteljice boljšega in lepšega zaroda, novega slovenskega naraščaja — nadčloveka v najlepšem pomenu besede, človeka, ki bo svoje cilje zopet naslonil na ideale iz večnosti. (Viharno odobravanje.)

P. Anzelmi pojasni pravi vzrok nasprotstva učiteljstva, ki je brezmejno sovraštvo do duhovništva.

Nato pozdravljajo v imenu posameznih izobraževalnih društev mladeniči Križnik Anton iz St. Jurija ob Taboru, ki šiba izseljevanje v tujino, Franc Jošt iz Gornječrke priporoča katoliške časopise in podpiranje naših posojilnic, Jernej Slemenik za Slovenjgradec in Mislinjsko dolino, Lekše iz Mozirja, Stačan Sedmink iz St. Petra v Sav. dolini, Franc Rakun, župan rečiški in odbornik S. K. Z., Lovrenc Kos iz Gornje Ponikve v imenu domačega mladeniškega odseka, Borsinjak iz Braslavca, Perbil Blaž v imenu nazarske Marijine družbe, Breznik Luka iz Mozirja šiba slabo družbo, Tajnšek Sv. Andraž.

Nato se zahvali nad vse delavni pater Anzelmi vsem govornikom, posebno g. Terseglavu, za prelepe nauke, želi, da bi rodili obilo sadu. Gospod Terseglav pozdravi P. Anzelma, veseleč se, da je stopilo tudi redovništvo v naše bojne vrste.

Shod pozdravi na to se g. Rančigaj iz St. Jurija ob Taboru v imenu mož, nakar predsednik dr. Hohnjec zaključil zborovanje.

Politični ogled.

— Poljedelski minister dr. Ebenhoch je dal ostavko, ker je vlada uveljavila srbsko pogodbo s pomočjo pooblaščenega zakona, čeprav so dobili kmečki poslanci v zbornici večino za predlog, da se pooblaščen zakon ne sme uporabiti za srbsko pogodbo.

— Moravski deželni zbor je vsled obstrukcije naprednih, mladočeskkih in socialdemokratskih poslancev predčasno zaključen. Socialdemokratski priredijo dne 13. septembra v vseh večjih krajih demonstracijske shode, na katerih bodo zahtevali odpravo šolnine in pa preuredbo občinskega volilnega reda.

— V Rumburgu na Češkem priredijo nemški katoličani dne 6. septembra velik shod. Nemški svobodomiselniki so za isti dan napovedali shod svobodomiselnikov.

— Bodočnost Bosne. Iz Sarajeva se poroča, da v političnih krogih zanesljivo pričakujejo, da se Bosna in Hercegovina spoji z Avstrijo še letos in sicer 2. decembra. Nekateri velesile, ki so podpisale berlinsko pogodbo, s katero se je dovolilo Avstriji zasesti ti dve deželi, so k temu že pritrdile, pri drugih pa se v ta namen uveljavijo potrebni koraki v najkrajšem času. Pri sestanku našega, italijanskega in ruskega zunanjega ministra se je poglavitno razpravljalo o tem vprašanju.

— Srbska pogodba se je z dne 1. septembra začela uveljavljati. Začasno radi tega, ker se potrebuje potrdila od državne zbornice, po pogodbi se sme k nam uvažati samo meso zaklane živine in samo v gotova mesta. Na Stajerskem sme srbsko meso samo v Gradec.

— V Turčiji uvedejo tudi obvezno vojaško dolžnost. Orožje bo moral nositi vsaki Turek od 25. do 45. leta. Službena doba bo trajala 6 let, in sicer 3 leta aktivne in 3 leta rezervne službe.

Mala politična naznanila.

26. avgusta. Srbski zunanji minister Milovanović je bil danes na Dunaju in se je mudil v avstrijskem zunanjem ministrstvu. — Nadvojvoda Friderik je odpotoval v Postojno. — Na Ogrskem v Mako so se vršile zadnje nedelje občinske volitve, pri katerih so pristaši Košutove stranke popolnoma propadli. — Iz Moskve poročajo, da je grof Tolstoj nevarno bol. — V Tebrisu na Perzijskem so blizu francoskega konzulata našli umorjenega šerifa Sadeha. — Iz Turčije poročajo, da imajo takozvani Mladoturki vso priprosto ljudstvo za seboj. Mladoturki oznanjajo: „Prostost narodnostim in veroizpovedanju.“

27. avgusta. V Kromerizu na Moravskem se je vršil shod (moravskih samoupravnih občin. Vzprejeli so resolucijo, v kateri zahtevajo volilno reformo za deželni zbor, primerno sedanjim razmeram, kontrolo občinskega gospodarjenja itd. — V Madridu se vrši španski socialistični kongres. — Za carigradske pogorelece prihajajo številni darovi. — Cesar je lahino obolel na katarju. — Grof Sternberg si je na svojem potovanju na severni tečaj zlomil desno rebro. — Nadvojvoda Fran Ferdinand je šel obiskat rumunsko kraljevo dvojico v Bukarešto. — Na Bolgarskem napovedujejo v kratkem manifestacije za neodvisnost Bolgarske.

28. avgusta. Cesar se danes dobro počuti. Katar je popotoma izginil. Udeležil se je polaganja temeljnega kamna Elizabetine bolnišnice v Ištu, ter je pri tej priliki tudi govoril. — Kakor listi poročajo, je rumunski kralj nevarno zbolel na želodec. K njemu sta pozvana dva znana zdravnika. — V Perziji se širi revolucija. K ustašem se je pridružil tudi mesto Kerman. Ljudstvo je skle-

nilo, da ne pripozna več šahovih uradnikov, ter si izvolilo začasno vlado. — V Maroku se bje zadnji boj med bivšim sultanom Abdul Azisom in sedanjim Mulej Hafidom. Abdul Azis je popolnoma osamljen. — Norveški kralj obišče carja v Petrogradu.

29. avgusta. Stajerski agrarci so proti uveljavljanju trgovinske pogodbe s Srbijo napovedali 40 protestnih shodov. — Perzijska duhovščina je začela propovedovati sveto vojno proti šahu. Sah ne zaupa zapovedniku svoje armade, ker se do zdaj ni mič storil proti revolucionarjem. — V Lodcu na Ruskem so se vršili veliki delavski nemiri. Tovarnarja, ki je delavce miril, so dejanski napadli, da je koma rešil svoje življenje. Nato so razbili vse stroje v tovarni. — Med Brazilijo in Argentino pride skoro gotovo do vojne. Brazilski agenti, med katerimi je baje tudi sam brazilski vojni minister, že kupujejo v Evropi klonje in strelijo. — V Odesi so se zadnji čas zopet vršili protijudovski nemiri.

30. avgusta. V Pragi se vrši češki katoliški shod, na katerega so se pripeljali tudi moravski Slovaki s posebnim vlakom. — Proti srbski trgovinski pogodbi se bo bil najhujši boj v deželnih zborih. — Poljska ljudska stranka je uvedla narodni davek. Državni poslanci plačajo 100 K, deželni 25 K. Člani plačujejo poljubne svote. — Na Duraju se je mleko podražilo za 2 vinarja pri litru. — Na Portugalskem se bojijo splošne vstaje. Vojaštvo je zasedlo vsa kraljeva in državna poslopja. — Pri polaganju temeljnega kamna Elizabetine bolnišnice v Ištu so vzdali v temelj več dokumentov, ki jih je cesar sam podpisal, in sedaj veljavnega denarja v vrednosti 36 K. Vse to ss neznani tatovi ukradli. Občina je za tatove razpisala 1000 K.

31. avgusta. Cesar je sprejel v posebni avdienci skupnega finančnega ministra Buriana in naučnega ministra Marcheta. Siri se govori, da je naučni minister Marchet podal ostavko. — Cesar ostane do 5. septembra v Ištu in potem odpotuje v Budimpešto. — Mladoturški listi pišejo proti novobazarski železnici, čes, da bi se s tem ojačil avstrijski vpliv na Balkanu. — Iz Sarajeva poročajo, da je prepovedano fotografiranje Sarajeva od pet do osem kilometrov naokoli. — Iz Perzije prihajajo vedno bolj vznemirljiva poročila. Revolucionarji so si izvolili svojo vlado, ter zahtevajo od šaha, da se uda v petih dneh. Sah je v velikem strahu in ne zaupa niti svojim najbližjim generalom.

1. septembra. Cesarjevo zdravje se je zelo izboljšalo in se gotovo udeleži vojaških vaj na Ogrskem. — Včeraj je poročal naučni minister Marchet o tekočih poslih. — Prestolonaslednik pride pred odhodom cesarja v Išt, da prevzame svoja povelja za višje vodstvo letošnjih manevrov. — Iz Petrograda poročajo, da sta Nemčija in Švedska sklenile med seboj zvezo, se v slučaju vojne medsebojno podpirati na suhem in na morju. — V Turčiji v Jildizu je poskušalo demonstrirati 400 odpuščenih uslužbencev, pa jih je policija razgnala. — Iz otoka Cypa poročajo, da odtono prebivalstvo zahteva, da Anglija vrne otok Turčiji.

Somišljeniki! Somišljenice!
Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalce „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovincem!

Razne novice.

* Iz finančne službe. Finančni nadpaznik Tomaž Šošter je premeščen iz Celja v Rečico.

* Suša na Stajerskem je napravila kmetom škodo 1e pri živinoreji 25.000.000 K, s škodo v sadjarstvu in vinarstvu bo skupne škodo do blizu 100.000.000 K.

* Zgodnja trgateg. Na mnogih krajih so nekatere vrste grozdja že obrali. Mošt se je pil tu in tam že v prvi polovici avgusta. Ako ostane vreme ugodno, kakor doslej, bode črez 14 dni ali tri tedne splošna trgateg. Kapljica bode izborna, posebno ljutomeržan se bode odlikoval. Kupce, že zdaj vabimo, zakaj tako sladke kapljice, kot bo letošnja, je gotovo ne bo kmalu dobiti.

* Slovenska kmečka zveza prosi svoje zaupnike, naj ji na dopisnici poročajo, ali je v njihovi župniji, oziroma občini, prišel kak vojak ob času žetve na tritedenski dopust in ali ga je obrnil, za poljedelsko delo. Zelo važna bodo takša poročila, za naše poslance, da lahko branijo kmečko stališče proti nasprotnikom tega dopusta.

* Simon Gregorčič. Dne 6. septembra se praznuje odkritje nagrobnika pod sivim Krnom, in spominske plošče na Vrsnem, odkritje skromnega znaka hvalečnosti slovenskega naroda napram velikemu pesniku.

* Slov. dijaška zveza si je izvolila na IV. rednem občnem zboru dne 21. velikega srpana v Gorici sledeči odbor: Predsednik stud. iur. Marko Natlačen; podpredsednik eksp. akad. Ivan Avse-